

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت نیرو - وزارت کشور - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت راه و شهرسازی - وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۱۰/۲۹ هیئت وزیران به پیشنهاد شماره ۴۹۸۸۲/۱۰۰/۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۰ سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالابها موضوع تصویب نامه شماره ۱۵۷۴۰۸/ت/۵۵۰۹۶ هـ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۷ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در بند (ج) ماده (۱)، عبارت "تالاب که منجر به تغییر مشخصات بوم شناختی تالاب می شود." به عبارت "که منجر به تنزل برگشتناپذیر ارزش های بوم شناختی و کارکردهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیستگاهی تالاب شود." اصلاح می شود.

۲- بند (ج) و تبصره ماده (۳) به شرح زیر اصلاح می شود:

ج- نظارت عالی بر اجرای برنامه های مدیریت زیست بومی تالابها و تعیین الزامات آن جهت رعایت در طرح های جامع، تفصیلی و هادی.

تبصره - شیوه نامه تعیین حریم بوم شناختی تالابها ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، توسط سازمان با همکاری وزارت جهاد کشاورزی تهیه و بعد از تصویب ستاد، ابلاغ می گردد. حریم موضوع ماده (۲) آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۲) قانون اراضی مستحدثات و ساحلی - مصوب ۱۳۵۴- موضوع تصویب نامه شماره ۳۲۷۹/ت/۳۶۲۵۶ ک مورخ ۱۳۸۷/۱/۱۹ به قوت خود باقی است. تعیین حد بستر و حریم صخره های مرجانی و علف های دریایی و خورها بر عهده سازمان است.

۳- تبصره های (۱) و (۲) ماده (۵) به شرح زیر اصلاح می شوند:

تبصره ۱- صدور پروانه اکتشاف و بهره برداری معدنی در تالاب های موضوع بند (الف) ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست - مصوب ۱۳۵۳- با رعایت بند (ج) ماده (۲۴) اصلاحی قانون معادن - مصوب ۱۳۹۰- مستلزم مجوز شورای عالی حفاظت محیط زیست می باشد و در مورد سایر تالابها الزاماً منوط به اخذ تأییدیه سازمان می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۲- صدور پروانه جدید چرای دام در تالاب و حریم بوم‌شناختی تالاب‌هایی که در پارک‌های ملی و آثار طبیعی ملی قرار دارند، ممنوع است و در سایر تالاب‌ها، تجدید ممیزی و صدور پروانه جدید چرای دام در تالاب و حریم بوم‌شناختی آن توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور منوط به تأیید سازمان است.

۴- ماده (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- در بند (الف)، بعد از واژه "عامل" عبارت "به تشخیص سازمان محاسبه می‌شود" الحاق می‌شود.

ب- در بند (ب)، بعد از واژه "آلودگی" واژه "ماهانه" و بعد از عبارت "عوامل زیر" عبارت "به دست می‌آید" الحاق و عبارت "مواد زائد" به واژه "پسماند" اصلاح می‌شود.

پ- تبصره (۱) ماده (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱- تمامی خسارات در رابطه با آلاینده‌های ناشی از تخلیه فاضلاب و پسماند در حوضه آبخیز تالاب محاسبه می‌شود.

۵- جداول شماره (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، جایگزین جداول (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قبلی می‌شود.

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۲- صدور پروانه جدید چرای دام در تالاب و حریم بوم‌شناختی تالاب‌هایی که در پارک‌های ملی و آثار طبیعی ملی قرار دارند، ممنوع است و در سایر تالاب‌ها، تجدید ممیزی و صدور پروانه جدید چرای دام در تالاب و حریم بوم‌شناختی آن توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور منوط به تأیید سازمان است.

۴- ماده (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- در بند (الف)، بعد از واژه "عامل" عبارت "به تشخیص سازمان محاسبه می‌شود" الحاق می‌شود.

ب- در بند (ب)، بعد از واژه "آلودگی" واژه "ماهانه" و بعد از عبارت "عوامل زیر" عبارت "به دست می‌آید" الحاق و عبارت "مواد زاید" به واژه "پسماند" اصلاح می‌شود.

پ- تبصره (۱) ماده (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱- تمامی خسارات در رابطه با آلاینده‌های ناشی از تخلیه فاضلاب و پسماند در حوضه آبخیز تالاب محاسبه می‌شود.

۵- جداول شماره (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، جایگزین جداول (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قبلی می‌شود.

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت با توجه به اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به انضمام تصویر نامه اشاره شده در متن برای اطلاع ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود.

محمد مخبر

معاون اول رئیس جمهور

جدول پیوست شماره (۱) و (۲) و (۳) و (۴) و (۵)

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها				
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		سبب تالاب (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)	
۱	آذربایجان شرقی	* قوریگل		
۲		* بزوجی گلی		
۳		* یانیق آباد		
۴		* ذولبیین		
۵		* قره قشلاق		
۶		* گوشا گلی		
۷		* آلمالو		
۸		* آیفرگل		
۹		* ساخسیلو		
۱۰	آذربایجان غربی	* دریاچه ارومیه		
۱۱		* یادگارلو (خدر حاجی)		
۱۲		* درگه سنگی (سیران گلی)		
۱۳		* شورگل (آق قلعه)		
۱۴		* قویی بابا علی		
۱۵		* کانی برازان		
۱۶		* گرده قیط و ممیند		
۱۷		* گبی غازان و گروس		
۱۸		* آغ زیارت		
۱۹		* پیر احمد کندی		یوسف کندی
۲۰				
۲۱		* جمال آباد (شیرین سو)		
۲۲		* آغ گل		
۲۳		* چنگیز گلی		
۲۴		* طالقان (اسلام آباد)		
۲۵		* عشق آباد (کنیکور)		
۲۶		* قره بلاغ		
۲۷		* قره قشلاق		
۲۸		* قره گل		
۲۹		* مارمیشو		

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها				
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		سبب تالاب (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)	
۳۰	آذربایجان غربی	*بورالان		
۳۱		*شیلو		
۳۲		چمن گلی		
۳۳		تلخاب(شیرین آب)		
۳۴		گلمرز		
۳۵		*پاریم قیه		
۳۶		*ناور		
۳۷		*طالب آباد		
۳۸		*سولدوز		
۳۹				حسنلو
۴۰		شاه گلی		
۴۱				نوروزلو
۴۲		عرب گلی		
۴۳			حسن باتان	
۴۴		زاویه سفلی		
۴۵		تالابهای دالامیر		
۴۶		گریس		
۴۷				قزلجه
۴۸		قوروق		
۴۹		گرده زرین		
۵۰	اردبیل	*آت گلی		
۵۱				*ننور
۵۲				*میل مفان
۵۳		*طاووس گلی		
۵۴	البرز	تالابهای رود ارس		
۵۵		*صالحیه		
۵۶		*گاوخونی		
۵۷	اصفهان	شور گلپایگان		
۵۸		*سیاب درویش		
۵۹	ایلام	*چکر		
۶۰		*سیاه او (دریاچه دوقلو)		
۶۱		سیوان		
۶۲		گلپی بالا		
۶۳		گلپی پائین		

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها				
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		سدها و تالاب ها (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)	
۶۴	ایلام	سراب آبدانان		
۶۵		سراب کلان		
۶۶		سراب دره شهر		
۶۷		سراب سیکان		
۶۸		سراب کلم		
۶۹		سراب میشخاص		
۷۰		سراب مورت میمه		
۷۱		تالاب زمزم		
۷۲				سد دویرج
۷۳				دریاچه سد ایلام
۷۴				دریاچه سد کنگیر
۷۵				دریاچه سد سیمره
۷۶				دریاچه سد کرخه
۷۷	بوشهر	*تالاب حله		
۷۸		*تالاب مند		
۷۹		*تالاب نای بند		
۸۰		تالاب جزیره خارگو		
۸۱		تالاب جزیره خارگ		
۸۲		تالاب دیر- نخیلو		
۸۳		تالاب بردستان		
۸۴		جزیره هاله		
۸۵		تالاب بوشهر خور شکری و سلطانی		
۸۶	تهران	*بند علی خان		
۸۷		*تار		
۸۸		*هویر		
۸۹	چهارمحال و بختیاری	*علی آباد		
۹۰		*سولقان		
۹۱				چغاخور*
۹۲		*چال تر		
۹۳		*چال خشک		
۹۴		*گندمان		

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها				
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		سبب تالاب (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)	
۹۵		*قزل گل		
۹۶	خراسان شمالی	آق قشلاق		
۹۷	خراسان رضوی	*چشمه سبز		
۹۸		تجن		
۹۹		سیر خون		
۱۰۰		بزنگان (گل بی بی)		
۱۰۱	خراسان جنوبی	کچی نمکزار		
۱۰۲	خوزستان	*شادگان		
۱۰۳			*خور موسی، خور زنکی، خور جعفری	
۱۰۴		*هورالعظیم		
۱۰۵		*میانگران		
۱۰۶		*بامدژ		
۱۰۷		*شیمبار (شیرین بهار)		
۱۰۸		*بندون		
۱۰۹		مجموعه تالاب های پارک ملی و منطقه حفاظت شده دز (یعقوب، بزرگ باقر، صالح سعید، میانرود، دز ۱، دز ۲، بیت یدی، بیت ثامر، بیت کاظم، ابوطیور ۱، ابوطیور ۲)		
۱۱۰		مجموعه تالاب های پارک ملی و منطقه حفاظت شده کرخه (خویس، بیت رحیمه (الجزایر)، سادات حباییه، چای سدر و مگران)		
۱۱۱			مجموعه تالاب های ساحلی دریایی دارا	
۱۱۲		ام الدبس		
۱۱۳		سگور (الله اکبر)		
۱۱۴		تالابهای دشت شعیبیه شوشتر (بکشیه، زویه ۲، سید عنایت، عرب حسن شمالی و عرب حسن غربی)		

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها

ردیف	استان	تالاب های طبیعی		آبپندان (۳)	سد تالاب (۴)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)		
۱۱۵	سیستان و بلوچستان	*هامون ها (صابری، پوزک و هیرمند)			
۱۱۶			خلیج گواتر و خور باهو *		
۱۱۷			تیس		
۱۱۸			تنگ		
۱۱۹			گوردیم		
۱۲۰			خور مالک		
۱۲۱			خور بزم		
۱۲۲	فارس	*پیشان			
۱۲۳		*ارژن			
۱۲۴		*مجموعه تالابهای بختگان (طشک، نیریز و کمجان)			
۱۲۵	فارس	*مهارلو			
۱۲۶		*هفت برم			
۱۲۷		*کافتی			
۱۲۸		*برم فیروز			
۱۲۹		*هرم و کاریون			
۱۳۰		*هیرم			
۱۳۱		*برم شور			
۱۳۲		شادکام			
۱۳۳		دشت کنار			
۱۳۴		پاقلات			
۱۳۵	قزوین	*اوان			
۱۳۶		*دریابیک			
۱۳۷		*الله آباد			
۱۳۸		آلین الموت			
۱۳۹	قم	*دریاچه نمک			
۱۴۰		*حوض سلطان			
۱۴۱		*مره			
۱۴۲		*غدير اسب			

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها				
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		سبب تالاب (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)	
۱۴۳		بهشت معصومه		
۱۴۴	کردستان			*زریوار
۱۴۵	کرمان	*هامون جازموریان		
۱۴۶	کرمانشاه	*نیلوفر		
۱۴۷		*یاوری		
۱۴۸		*هشیلان و سبز علی		
۱۴۹		*روانسر		
۱۵۰		*سراب جابری		
۱۵۱		شرف آباد		
۱۵۲	کهگیلویه و بویراحمد	*برم الوان		
۱۵۳		*برم شرم رنگ		
۱۵۴		*مور زرد زیلایی		
۱۵۵		*کوه گل دنا		
۱۵۶	گلستان	*آچی گل		*آلاگل
۱۵۷				
۱۵۸		*آلماگل		
۱۵۹		*گمیشان		
۱۶۰	گلستان	*دریاچه شور		
۱۶۱		*اینچه		
۱۶۲	گیلان	*استیل آستارا		
۱۶۳		*مجموعه تالاب انزلی		
۱۶۴		*امیر کلایه		
۱۶۵		*جوکندان تالش		
۱۶۶		*بوجاق کیشهر		
۱۶۷	لرستان	*بیشه دالان		
۱۶۸		*دریاچه گهر		
۱۶۹		*تنوردر		
۱۷۰		مجموعه تالابهای ۱۱ گانه پل دختر (تالاب گوری بلمک، تالاب آب تاف ۱، تالاب آب تاف ۲، تالاب تکانه، تالاب لفانه ۱، تالاب لفانه ۲، تالاب گوری جمجمه، تالاب گوری کبود، تالاب گوری		

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها					
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		آبپندان (۳)	سد تالاب (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی- دریایی (۲)		
		زرده یا زردآبه، تالاب گوری سیاه، تالاب گوری پیکه			
۱۷۱		وزن آب			
۱۷۲		غار ماهی کور			
۱۷۳				آبپند خروسان	
۱۷۴		* استخر پشت			
۱۷۵			* میانکاله		
۱۷۶		* لپوزاغمرز			
۱۷۷		* شیرین خان لیو			
۱۷۸		* پلنگان			
۱۷۹		* دریاچه شورمست			
۱۸۰				* ازباران- سرخورد- فریدونکنار	
۱۸۱				* عباس آباد	
۱۸۲		* دریاچه لاسم			
۱۸۳				* آبندان دشت ممرز	
۱۸۴		* دریاچه ولشت			
۱۸۵				* نشتارود	
۱۸۶				هسل	
۱۸۷				الندان	
۱۸۸				کیسی	
۱۸۹		سید محله			
۱۹۰		کردکلا			
۱۹۱		اوجا			
۱۹۲		زیار کلا			
۱۹۳		مرزن آباد بابل			
۱۹۴		دریوک			
۱۹۵		مولا دودانگه			
۱۹۶		حیدر کلا (گل نیلوفر)			
۱۹۷	مرکزی	* تالاب میقان			
۱۹۸			خور خوران (خمیر)		

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها				
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		سند تالاب (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)	
۱۹۹	هرمزگان		مصب رودهای گز و حرا	
۲۰۰			مصب رودهای شور شیرین و میناب	
۲۰۱			خور مرکزی جاسک	
۲۰۲			جزایر دارای صخره های مرجانی، مانگرو(حرا)، علف دریایی، بسترهای جلبکهای دریایی، زیستگاه های جوجه آوری پرندگان و بسترهای تخمگذاری لاک پستان دریایی	
۲۰۳			شیدور	
۲۰۴			جگین و گابریک	
۲۰۵			خور خلاصی	
۲۰۶			تیاب	
۲۰۷			خورآذینی	
۲۰۸			جزیره قشم - خلیج دیرستان (زیستگاه لاک پستان دریایی)	
۲۰۹			جزیره قشم - شیب دراز (مکان تخمگذاری لاک پستان دریایی)	
۲۱۰			جزیره قشم - هار (Holor) (زیستگاه حرا، نوزادگاه میگو)	
۲۱۱			جزیره لارک - منطقه موریانه (مرجانی)	
۲۱۲			جزیره تنب بزرگ (مرجانی)	
۲۱۳			جزیره کیش - منطقه بی کورال (مرجانی)	
۲۱۴			جزیره کیش (تخمگذاری لاک پستان دریایی)	

جدول شماره ۱- فهرست طبقه بندی شده تالاب های آیین نامه جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب ها				
ردیف	استان	تالاب های طبیعی		سدها تالاب (۳)
		داخل خشکی (۱)	ساحلی-دریایی (۲)	
۲۱۵	هرمزگان		جزیره کیش (بستر جلیبی و زیستگاه پرنده)	
۲۱۶			جزیره کیش - منطقه پدیده (زیستگاه مرجانی)	
۲۱۷			جزیره لاوان (مرجانی)	
۲۱۸			جاسک - خور کرتی (زیستگاه حرا، زیستگاه لاک پستان سبز)	
۲۱۹			جزیره هندورابی زیستگاه مرجانی (تمامی اطراف جزیره زیستگاه مرجانی است)	
۲۲۰			جزیره هندورابی (تخم گذاری لاک پستان دریایی)	
۲۲۱			ساحل شرق شهر بندرعباس	
۲۲۲	همدان	*پیر سلمان		
۲۲۳		*چشم شور		
۲۲۴		*آق گل		
۲۲۵	تمامی صخره های مرجانی، علف های دریایی، خورها، پهنه های گلی، سواحل صخره ای، جنگل های حرا و مصب رودخانه های خلیج فارس و دریای عمان			
۲۲۶	تمامی مصب های رودخانه های حوضه دریای خزر			

توضیح ۱: تمامی تالابهای طبیعی داخل خشکی (موارد ستاره دار جدول) در اولویت دستور کار وزارت نیرو برای تعیین حد بستر و حریم قرار دارند.

توضیح ۲: مسئولیت تعیین حد بستر و حریم تالابهای ساحلی دریایی به عهده سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.

توضیح ۳: مطابق ماده (۱۶) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست و ماده (۱) قانون حفاظت، احیاء و مدیریت تالابها، مرجع و مسئول مدیریت و تشخیص تخریب و آلودگی تالابها، سازمان حفاظت محیط زیست می باشد و در مورد نحوه بهره برداری از منابع آبی سد تالابها (تالابهایی که با ایجاد بند یا سد تغییر تراز آب یافته اند) و در ستون ششم جدول درج شده اند و لایروبی آب بندانها (تالابهای مندرج در ستون پنجم جدول) وزارت نیرو هماهنگی لازم با سازمان حفاظت محیط زیست را صورت خواهد داد.

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۲: عوامل، حد مجاز غلظت آلاینده ها (میلی گرم بر لیتر) و ضریب ریالی محاسبه خسارت تخلیه آلاینده ها به تالاب و آبهای پذیرنده

ردیف	مواد آلوده کننده	حد مجاز تخلیه به تالاب و آبهای پذیرنده	ضریب ریالی
۱	نقره Ag	۱	۶۰۰
۲	آلومینیم Al	۵	۴۸۰
۳	آرسنیک As	۰/۱	۶۰۰
۴	برم B	۲	۴۸۰
۵	باریم Ba	۵	۶۰۰
۶	بریلیوم Be	۰/۱	۶۰۰
۷	کلسیم Ca	۷۵	۳۶۰
۸	کادمیوم Cd	۰/۱	۶۰۰
۹	کلر آزاد Cl	۱	۴۸۰
۱۰	کلراید Cl ⁻	۶۰۰	۲۴۰
۱۱	فرم آلدئید CH ₂ O	۱	۴۲۰
۱۲	فنل C ₆ H ₅ OH	۱	۶۰۰
۱۳	سیانور CN	۰/۵	۴۸۰
۱۴	کبالت Co	۱	۶۰۰
۱۵	کرم Cr ^{۳+}	۰/۵	۶۰۰
۱۶	کرم Cr ^{۶+}	۲	۶۰۰
۱۷	مس Cu	۱	۶۰۰
۱۸	فلوراید F	۲/۵	۳۶۰
۱۹	آهن Fe	۳	۲۴۰
۲۰	جیوه Hg	ناچیز	۶۰۰
۲۱	لیتیم Li	۲/۵	۱۲۰
۲۲	منیزیم Mg	۱۰۰	۳۰۰
۲۳	منگنز Mn	۱	۳۶۰
۲۴	مولیبدن MO	۰/۰۱	۴۸۰
۲۵	نیکل Ni	۲	۴۸۰
۲۶	آمونیم NH ₄	۲/۵	۳۶۰
۲۷	نیتريت NO ₂	۱۰	۲۴۰
۲۸	نیترات NO ₃	۵۰	۲۴۰

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۲: عوامل، حد مجاز غلظت آلاینده ها (میلی گرم بر لیتر) و ضریب ریالی محاسبه خسارت تخلیه آلاینده ها به تالاب و آبهای پذیرنده

ردیف	مواد آلوده کننده	حد مجاز تخلیه به تالاب و آبهای پذیرنده	ضریب ریالی
۲۹	فسفات (بر حسب فسفر)	-	۲۴۰
۳۰	سرب	Pb	۶۰۰
۳۱	سدیم	Na	۳۰۰
۳۲	سولفید	SH ⁻	۳۰۰
۳۳	سولفیت	SO ₃ ²⁻	۲۴۰
۳۴	سولفات	SO ₄ ²⁻	۱۸۰
۳۵	وانادیم	V	۴۸۰
۳۶	روی	Zn	۲۴۰
۳۷	چربی و روغن	-	۱۸۰
۳۸	دترجنت	ABS	۲۴۰
۳۹	بی.او.دی	BOD ₅	۳۶۰
۴۰	سی.او.دی	COD	۶۰۰
۴۱	مجموع مواد جامد محلول	TDS	۱۸۰
۴۲	مجموع مواد جامد معلق	TSS	۳۰۰
۴۳	مواد قابل ته نشینی	SS	۳۰۰
۴۴	پ. هاش	pH	۴۸۰
۴۵	مواد رادیواکتیو	O	۶۰۰
۴۶	کدورت (NTU)	-	۲۴۰
۴۷	رنگ (میلی گرم بر حسب پلاتین)	-	۳۰۰
۴۸	درجه حرارت (سانتی گراد)	T	۱۸۰
۴۹	کل کلیفرم گوارشی (تعداد در ۱۰۰ میلی لیتر)	MPN	۶۰۰

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۲: عوامل، حد مجاز غلظت آلاینده ها (میلی گرم بر لیتر) و ضریب ریالی محاسبه خسارت تخلیه آلاینده ها به تالاب و آبهای پذیرنده

ردیف	مواد آلوده کننده	حد مجاز تخلیه به تالاب و آبهای پذیرنده	ضریب ریالی
۵۰	کل کلیفرم (تعداد در ۱۰۰ میلی لیتر)	۱۰۰۰	۴۸۰
۵۱	مواد نفتی	۰/۰۱	۶۰۰
۵۲	تخم انگل	۰	۶۰۰
۵۳	شوری	توضیح ۱	۲۰۰

توضیح ۱: تخلیه با غلظت بیش از میزان مشخص شده در جدول در صورتی مجاز خواهد بود که پساب خروجی، غلظت کلراید، سولفات و مواد محلول منبع پذیرنده را در شعاع ۲۰۰ متری بیش از ده درصد افزایش ندهد.

توضیح ۲: درجه حرارت باید به میزانی باشد که بیش از ۳ درجه سانتیگراد در شعاع ۲۰۰ متری محل ورود آن، درجه حرارت منبع پذیرنده را افزایش یا کاهش ندهد.

توضیح ۳: در خصوص تالاب های ساحلی - دریایی، مقادیر حد مجاز تخلیه به تالاب ها و آبهای پذیرنده، براساس جدول (۱) استاندارد تخلیه به دریاهای ایران (خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر) مصوب ۱۳۹۹ سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می گردد.

توضیح ۴: در خصوص ردیف (۴۵) جدول شماره (۲)، ارزیابی میزان آلاینده های مواد پرتوزا و تعیین حدود مربوطه در چارچوب قانون حفاظت در برابر اشعه - مصوب ۱۳۶۸ - مقررات و ضوابط مرتبط توسط سازمان انرژی اتمی ایران صورتی می پذیرد.

جدول شماره ۳: درجه بندی حساسیت تالاب		
ردیف	طبقه بندی تالاب	درجه حساسیت
۱	تالاب های آب شور یا لب شور فصلی	۴
۲	تالاب های آب شور یا لب شور دائمی	۶
۳	تالاب های ساحلی/دریایی	۸
۴	تالاب های آب شیرین فصلی	۱۰
۵	دریاچه ها و تالاب های آب شیرین دائمی	۱۲
۶	تالاب های ثبت شده در کنوانسیون رامسر و تالاب های با سطح حفاظتی پارک ملی و پیت زارها	۱۴

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۴ : طبقه‌بندی مواد زائد و خسارات آلودگی ناشی از تخلیه پسماند به تالاب‌ها و حریم آن‌ها					
گروه	کد بین‌المللی	نوع مواد زائد	شاخص آلاینده‌ی	واحد	ضریب ریالی
۱	Y۱۰	مواد و اشیای حاوی یا آلوده به بی‌فنیل‌های چندکلره (PCBS)	وزن PCB-PBB-PCT	kg	۱۰۰۰۰۰
	Y۴۳	ترکیبات گروه دی - بنزو - فوران‌های چندکلره	وزن فوران‌ها	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۴۴	ترکیبات گروه دی - بنزو - پی - دی‌اکسین‌های چندکلره	وزن دی‌اکسیدها	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۴۱	حلال‌های آلی هالوژن‌دار	وزن ماده	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۲۹	جیوه، ترکیبات جیوه	وزن جیوه	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۵	مواد زائد حاصل از تولید، فرمولاسیون و استفاده از مواد شیمیایی نگهدارنده چوب	وزن ماده	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۴۵	ترکیبات آلی هالوژن‌دار علاوه بر موادی که در فوق اشاره شد	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰
	Y۲۶	کادمیوم، ترکیبات کادمیوم	وزن کادمیوم	kg	۵۰۰۰۰۰
۲	Y۲۴	آرسنیک و ترکیبات آرسنیک	وزن آرسنیک	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۲۱	ترکیبات کروم شش ظرفیتی	وزن کروم	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۳۰	تالیوم و ترکیبات تالیوم	وزن تالیوم	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۱۹	کربونیل‌های فلزی	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۲۰	برلیوم ترکیبات برلیوم	وزن برلیوم	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۲۸	تلوریوم و ترکیبات تلوریوم	وزن تلوریوم	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۲۷	آنتیموان، ترکیبات آنتیموان	وزن آنتیموان	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۲۵	سلنیوم و ترکیبات سلنیوم	وزن سلنیوم	kg	۵۰۰۰۰۰۰
	Y۱۷	مواد زائد حاصل از پرداخت سطح فلزات و پلاستیک	وزن ماده	kg	۲۰۰۰۰۰۰
	Y۱۵	ضایعاتی که ماهیت انفجاری دارند و مشمول سایر مقررات نیستند	وزن ماده	kg	۱۰۰۰۰۰۰
۳	Y۳۴	اسیدها به اشکال محلول یا جامد	وزن اسید آزاد	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۳۵	بازها به اشکال محلول یا جامد	وزن باز آزاد	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۴	مواد زائد حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد داروهای گیاهی و مواد کشنده میکروارگانیسم‌ها، شامل سموم کشاورزی	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰۰۰

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۴ : طبقه‌بندی مواد زائد و خسارات آلودگی ناشی از تخلیه پسماند به تالاب‌ها و حریم آن‌ها					
گروه	کد بین‌المللی	نوع مواد زائد	شاخص آلاینده‌گی	واحد	ضریب ریالی
۵	Y۷	مواد زائد حاصل از تصفیه حرارتی و آبکاری فلزات بوسیله سیانیدها	وزن سیانید	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	Y۳۷	ترکیبات آلی فسفره	وزن فسفر	kg	۵۰۰۰۰
	Y۳۳	سیانیدهای غیر آلی	وزن سیانید	kg	۱۰۰۰۰۰
	Y۳۸	سیانیدهای آلی	وزن سیانید	kg	۱۰۰۰۰۰
	Y۱۸	بقایای حاصل از عملیات دفع مواد زائد صنعتی	وزن ماده	kg	۲۰۰۰۰۰
	Y۴۷	بقایای حاصل از زباله‌های زباله‌های منازل	وزن ماده	kg	۲۰۰۰۰۰
	Y۳۹	فنل‌ها، ترکیبات فنل از جمله کلروفنل‌ها	وزن فنل‌ها	kg	۵۰۰۰۰
	Y۴۰	اترها	وزن اتر	kg	۵۰۰۰۰
	Y۴۲	حلال‌های آلی بدون هالوژن	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰
	Y۶	مواد زائد حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد حلال‌های آلی	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰
	Y۸	ضایعات روغن‌های معدنی که برای استفاده‌های رایج مناسب نیستند	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰
	Y۹	مخلوط‌های زائد روغن با آب، هیدروکربن‌ها با آب و امولسیون‌ها	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰
۶	Y۱۱	مواد قیری زائد حاصل از پالایش، تقطیر و تصفیه حرارتی	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰
	Y۳۶	آزبست (پودر یا لیاف)	وزن آزبست	kg	۲۰۰۰۰۰
۷	Y۱	مواد زائد حاصل از مراقبت‌های پزشکی بیمارستان‌ها، مراکز درمانی	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰۰
	Y۲	مواد زائد حاصل از تولید و تهیه فرآورده‌های دارویی	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰۰
	Y۳	دوا و داروهای زائد و کودهای شیمیایی	وزن ماده	kg	۵۰۰۰۰۰
۸	Y۱۲	مواد زائد حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد جوهرها، رنگ‌ها، پیگمنت‌ها، مواد رنگرزی، لاک و الکل و روغن‌های جلا	وزن ماده	kg	۲۰۰۰۰۰
	Y۱۶	مواد زائد حاصل از تولید، فرمولاسیون و کاربرد مواد شیمیایی مورد استفاده در عکاسی	وزن ماده	kg	۲۰۰۰۰۰
	Y۳۲	ترکیبات غیر آلی فلزات غیر از کلسیم فلوراید	وزن ماده	kg	۲۰۰۰۰۰
	Y۱۴	مواد زائد شیمیایی حاصل از فعالیت‌های تحقیقاتی، عمرانی یا آموزشی که ماهیت شناخته‌شده ندارند و	وزن ماده	kg	۲۰۰۰۰۰

دفتر هیئت دولت

جدول شماره ۴: طبقه‌بندی مواد زائد و خسارات آلودگی ناشی از تخلیه پسماند به تالاب‌ها و حریم آن‌ها					
گروه	کد بین‌المللی	نوع مواد زائد	شاخص آلاینده‌گی	واحد	ضریب ریالی
		یا جدید بوده و اثرات‌شان بر روی انسان و محیط ناشناخته است.			
۹	۷۳۱	سرب، ترکیبات سرب	وزن سرب	kg	۲۰۰۰۰۰۰
	۷۲۲	ترکیبات مس	وزن مس	kg	۱۰۰۰۰۰۰
	۷۲۳	ترکیبات روی	وزن روی	kg	۱۰۰۰۰۰۰
۱۰	۷۴۶	سایر پسماندها	وزن ماده	kg	۱۰۰۰۰

جدول شماره ۵ - فهرست اقدامات منجر به تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب‌ها و ضریب ریالی متناسب آن					
ردیف	اقدام	واحد	ضریب ریالی		
۱	خاک برداری	متر مکعب	۴۰۰۰۰۰		
۲	خاک ریزی	متر مکعب	۵۰۰۰۰		
۳	تغییر وضع طبیعی (ساخت و ساز، تخریب و تغییر کاربری)	متر مربع	۲۰۰۰۰۰		
	برداشت غیرمجاز آب یا ممانعت از ورود آب به تالاب و یا زهکش کردن آن	متر مکعب	۱۰۰۰۰۰		
۵	برداشت پیت	کیلوگرم	۱۰۰۰		
۶	وارد کردن گونه‌های غیربومی مضر گیاهی و جانوری متناسب با میزان خسارت زایی گونه به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست	مساحتی از تالاب که تحت گسترش گونه غیربومی مضر قرار گرفته است (هکتار)	۱۰۰۰۰۰۰۰		
۷	اقدامات منجر به مرگ و میر حیات وحش و آبریان	تعداد	مطابق جداول مطالبه ضرر و زیان شکار و صید		
۸	بریدن، ریشه کن کردن و سوزاندن گیاهان	تعداد	مطابق جرایم مندرج در قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور		
۹	چرای غیرمجاز دام	واحد دامی	۲۰٪ ارزش متوسط واحد دامی در سال		
۱۰	برداشت غیرمجاز علوفه	کیلوگرم	۷۵٪ قیمت مصوب جو در بازار		
۱۱	آتش سوزی عمدی	هکتار	۱۰۰۰۰۰۰۰		

۶۵۰۰۰	متر مربع	تصرف اراضی تالابی و حریم قانونی	۱۲
مطابق جداول مطالبه ضرر و زیان شکار و صید	کیلوگرم	برداشت مرجانها (اعم از سخت و نرم)، اسفنجها، شقایقهای دریایی، صخره های زنده (پایوراک)، خیارهای دریایی	۱۳
۱۰۰۰۰	گرم	سیست (تخم) آرتمیا	۱۴

*توضیح: در خصوص ردیف های ۷، ۸، ۹، ۱۰ و ۱۳ این جدول، جهت محاسبه خسارات، بدون لحاظ ضریب حساسیت تالاب انجام می گیرد.

دفتر هیئت دولت